

KALENDARIUM
Opracowała Maja Kowalska¹
**Przegląd ważniejszych wydarzeń²
15 września–15 października**

15–16.09. W Warszawie pod hasłem „Mapa w społeczeństwie informacyjnym” odbyła się XXXVIII Ogólnopolska Konferencja Kartograficzna. Uczestnicy spotkania dokonali analizy i oceny bieżącego stanu problemów i perspektyw polskiej kartografii w porównaniu do tendencji światowych. Organizatorem wydarzenia byli: Główny Urząd Geodezji i Kartografii,

Oddział Kartograficzny Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Zakład Geoinformatyki, Kartografii i Teledetekcji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Instytut Geodezji i Kartografii. Podczas konferencji wydana przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy Geologiczno-turystyczna mapa Mazurskiego Parku Krajobrazowego w skali 1 : 60 000 zdobyła tytuł „Mapy Roku 2014” w kategorii „Inne mapy i atlasy drukowane” oraz nagrodę publiczności w konkursie Stowarzyszenia Kartografów Polskich. Impreza „Mapa Roku” została zorganizowana pod patronatem głównego geodety kraju. Nagrody przyznano w dwóch kategoriach: „Mapa turystyczna” oraz „Inne mapy i atlasy drukowane”. Geologiczno-turystyczna mapa Mazurskiego Parku Krajobrazowego składa się z tradycyjnej mapy składanej (wydrukowanej offsetowo, z ilustrowaną częścią opisową na rewersie) oraz interaktywnej mapy na nośniku CD. Do konkursu została ona zgłoszona jako przedstawiciel serii map geologiczno-turystycznych pięciu parków krajobrazowych Polski północnej, wydanej przez PIG-PIB w 2014 r. Tegoroczna XV edycja konkursu „Mapa Roku 2014” została zorganizowana w Roku Mapy 2015–2016, ogłoszonym przez Międzynarodową Asocjację Kartograficzną.

16.09. We Wrocławiu odbyła się międzynarodowa konferencja „Razem ku Zielonej Przyszłości”. Spotkanie zorganizowane pod hasłem „Fundusze norweskie i EOG na rzecz edukacji ekologicznej” było okazją do podsumowania działań i wymiany doświadczeń między beneficjentami a instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie funduszy norweskich i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Konferencja została podzielona na cztery bloki – trzy poświęcone były projektom realizowanym w Polsce, a jeden doświadczeniom zagranicznym. Uczestnicy dyskutowali m.in. na temat nowatorskich metod edukacji, realizacji edukacji ekologicznej w terenie, a także omówili doświadczenia dotyczące realizacji projektów edukacyjnych

w innych krajach – Islandii, Norwegii, na Litwie i Łotwie. Przedstawiciele Ministerstwa Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaprezentowali zakres swojej działalności dotyczącej edukacji ekologicznej. Nakreślono także kierunki jej prowadzenia i cele do osiągnięcia w kolejnej perspektywie finansowej. Konferencja została zorganizowana przez Ministerstwo Środowiska.

16.09. W Watykanie na zaproszenie papieża Franciszka odbyło się spotkanie ministrów środowiska i klimatu Unii Europejskiej. Tematem rozmów była ochrona środowiska oraz potrzeba przeciwdziałania zmianom klimatu. Wizyta była związana z publikacją ostatniej encykliki papieża „Laudato Si”, pracami nad Celami Zrównoważonego Rozwoju i zbliżającym się szczytem klimatycznym COP21. Polskę reprezentowali m.in. minister środowiska Maciej Grabowski oraz sekretarz stanu, pełnomocnik rządu ds. polityki klimatycznej Marcin Korolec.

16–18.09. W Kołobrzegu odbyło się II Międzynarodowe Forum Ekologiczne. Głównymi tematami rozmów był zrównoważony rozwój, energia odnawialna, gospodarka odpadami, gospodarka wodna oraz ochrona przyrody. W spotkaniu zorganizowanym przez Polską Fundację Ekologiczną, pod merytorycznym patronatem Ministerstwa Środowiska, wzięli udział przedstawiciele rządu, samorządu, świata biznesu, nauki oraz środowisk związanych z ekologią.

17.09. W Brukseli odbyła się konferencja „Unconventional hydrocarbons – the Polish experience in the European dimension”, która zgromadziła specjalistów w dziedzinie badań węglowodorów ze złóż niekonwencjonalnych, przedstawiciele Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej, Komitetu Sterującego Unii Europejskiej, przemysłu oraz organizacji proekologicznych. Gościem honorowym był prof. Jerzy Buzek, były premier rządu polskiego oraz przewodniczący Parlamentu Europejskiego, a obecnie eurodeputowany i przewodniczący Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego. Spotkanie zostało zorganizowane przez PIG-PIB w ramach projektu „Wsparcie działań informacyjnych i analityczno-wdrożeniowych nt. węglowodorów z formacji łupkowych na rzecz bezpieczeństwa energetycznego Polski i ochrony środowiska, w tym udziału społeczeństwa w procesie udzielania koncesji”. Odbyło się ono pod auspi-

¹ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; maja.kowalska@pgi.gov.pl.

² Część Kalendarium dotycząca informacji o przyszłych wydarzeniach jest dostępna na naszej stronie internetowej (www.pgi.gov.pl/prz_geol) w zakładce Kalendarium wydarzeń.

cjami Ministerstwa Środowiska i EuroGeoSurveys, a jego organizację sfinansował Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

17–18.09. W Serocku pod hasłem „Współczesne technologie geoinformacyjne w modelowaniu przestrzeni” odbyło się VIII Ogólnopolskie Sympozjum Geoinformacyjne. Sesje plenarne i posterowe koncentrowały się wokół zagadnień związanych z geoinformatyką, fotogrametrią, teledetekcją, kartografią oraz informacją przestrzenną. Spotkanie zostało zorganizowane przez: Polskie Towarzystwo Fotogrametrii i Teledetekcji, Komitet Geodezji PAN – Komisję Fotogrametrii, Teledetekcji i SIP, Wydział Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej, Zarząd Główny Stowarzyszenia Geodetów Polskich we współpracy ze Stowarzyszeniem Kartografów Polskich, Komisją Geoinformatyki Polskiej Akademii Umiejętności, Oddziałem Teledetekcji i Geoinformatyki PTG.

18–19.09. W Sopocie po hasłem „Działaj z energią – wybieraj, wytwarzaj, oszczędzaj” odbyły się 5. Pomorskie Dni Energii. Stanowią one okazję do dyskusji i wymiany doświadczeń na temat gospodarki niskoemisyjnej i możliwości wykorzystania innowacyjnych sposobów pozyskiwania energii przez gminy oraz zdobywania środków na ich wdrażanie. W ramach spotkania odbyły się warsztaty edukacyjne, prezentacje i dyskusje tematyczne z udziałem naukowców, przedsiębiorców, przedstawicieli stowarzyszeń i instytucji z branży energetycznej oraz organów publicznych. Organizatorem wydarzenia jest Stowarzyszenie „Pomorskie w Unii Europejskiej” we współpracy z Samorządem Województwa Pomorskiego. Projekt dofinansowany jest ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Podczas 5. Pomorskich Dni Energii władze Sopotu, Krokowej, Pruszcza Gdańskiego, Kalisk, Gniewu, Miastka, Tuchomia, Czarnej Dąbrówki, Ustki, Chojnic, Skarszew, Pelplina, Rumii, Wicka, Lęborka, Pucka, Słupska i Brus podpisały deklarację przystąpienia do Porozumienia Burmistrzów. Porozumienie jest inicjatywą Komisji Europejskiej angażującą władze lokalne i obywateli w działania na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Terytorialnym koordynatorem porozumienia na Pomorzu jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Sygnatariusze porozumienia zobowiązują się do spełnienia, a nawet przekroczenia celów unijnej polityki klimatyczno-energetycznej poprzez zmniejszenie emisji CO₂ na swoim terenie o co najmniej 20% do 2020 roku. Rolę krajowego koordynatora Porozumienia Burmistrzów w Polsce, na mocy umowy partnerstwa podpisanej z Dyrekcją Generalną ds. Energii Komisji Europejskiej w dniu 9 października 2014 r., pełni Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

22–25.09. W Krakowie odbyła się konferencja „Wybrane aspekty systemu naftowego oraz nowe spojrzenie na geologię Karpat”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy w Krakowie oraz Oddział Karpacki PIG-PIB. Podczas spotkania odbyły się wycieczki terenowe, na których zostały zaprezentowane wybrane odsłonięcia znajdujące się na te-

renie Karpat zewnętrznych: w rejonie gorlickim, bieszczadzkim i Pogórza Przemyskiego.

24–25.09. W Warszawie pod hasłem „Moc danych – nowe źródła i nowe metody analizy i ochrony danych” odbyło się XXI Forum Teleinformatyki. Jego przesłaniem była „Budowa nowoczesnego państwa opartego na powszechnym wykorzystaniu technologii teleinformatycznych nie jest celem antagonistycznym dla nikogo!” Za propagowanie idei tytuł „Złotego Herolda” otrzymały w tym roku trzy instytucje: Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Główny Urząd Geodezji i Kartografii oraz Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny. Spotkanie zgromadziło ponad 400 przedstawicieli samorządów, urzędów państwowych i branży teleinformatycznej, którzy uczestniczą w procesach tworzenia i rozbudowywania systemów informatycznych służących modernizacji państwa. Podczas kilku sesji i paneli dyskusyjnych dzielili się oni swoimi doświadczeniami z zakresu teleinformatyki. Honorowy patronat nad forum objęli: minister administracji i cyfryzacji Andrzej Halicki, Narodowy Bank Polski, rektor Uniwersytetu Warszawskiego prof. dr hab. Marcin Pałys oraz prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji dr inż. Waław Iszkowski.

25–27.09. w siedzibie głównej Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku odbył się Szczyt Zrównoważonego Rozwoju ONZ, podczas którego została przyjęta „Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. Wzięło w nim udział ponad 100 przedstawicieli państw i szefów rządów, a także reprezentanci grup religijnych, biznesu i społeczeństwa obywatelskiego. Agenda zawiera 17 celów zrównoważonego rozwoju. Skupiają się one przede wszystkim na eliminacji ubóstwa na świecie, budowie godnego życia dla wszystkich ludzi oraz zapewnieniu pokoju. Została ona wcześniej uzgodniona przez wszystkie 193 państwa członkowskie ONZ. Będzie realizowana przez kolejne 15 lat. Polskiej delegacji, z udziałem Marcina Korolca, sekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska, pełnomocnika rządu ds. polityki klimatycznej, przewodniczył Prezydent RP Andrzej Duda.

29.09. Polska Akademia Nauk i Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA podpisały list intencyjny dotyczący współpracy badawczo-rozwojowej w obszarze geologii, w szczególności w zakresie badania genezy basenów osadowych, ich historii geologicznej oraz współczesnej budowy strukturalnej, z wykorzystaniem nowoczesnych metod geologicznych i geofizycznych. Porozumienie umożliwi lepszą koordynację przedsięwzięć badawczych oraz precyzyjniejsze wyznaczanie struktur geologicznych z potencjałem węglowodorowym.

29.09. W Smardzewicach nad Zbiornikiem Sulejów odbyła się konferencja podsumowująca projekt EKOROB „Ekotony dla redukcji zanieczyszczeń obszarowych”, realizowany od 2010 r. Organizatorami wydarzenia byli Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie i Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii PAN. Wśród zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele Ministerstwa Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, administracji rzą-

dowej, samorządowej i ośrodków nauki. Patronat nad konferencją objęli: minister środowiska, wojewoda łódzki i marszałek województwa łódzkiego. Projekt EKOROB miał na celu poprawę jakości wód zlewni Pilicy i Zalewu Sulejowskiego poprzez ograniczenie presji rolniczej, zawierał także aspekty edukacyjne, informacyjne i społeczne. Jego plan działania zawierał „Program Działań dla ograniczenia zanieczyszczeń obszarowych w zlewni Pilicy dla osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego Zbiornika Sulejów”. Przedsięwzięcie było realizowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie i Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii PAN, a finansowane przez Wspólnotę Europejską w ramach instrumentu finansowego LIFE, oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

6.10. W Muzeum Ziemi PAN w Warszawie odbył się wernisaż wystawy „Fotografia Dzikiej Przyrody 2014”. Zaprezentowane zostały zwycięskie prace z konkursu fotograficznego Wildlife Photographer of the Year 2014, organizowanego przez Muzeum Historii Naturalnej w Londynie oraz BBC Worldwide. Na tegoroczną edycję składają się zdjęcia nagrodzone i wyróżnione w 13 kategoriach tematycznych. Zwycięskie prace wyselekcjonowano spośród ponad 42 tys. fotogramów, wykonanych przez ponad 4 tys. autorów z ponad 90 krajów. Wystawa była czynna do 29 października, następne jej prezentacje odbędą we Wrocławiu, Bydgoszczy, Szczecinie i Bielsku-Białej.

7–8.10. W Centrum Nauki Kopernik w Warszawie odbyła się druga edycja konferencji „Środowisko Informacji”, promująca aktywny dostęp do informacji o środowisku i jego ochronie z zastosowaniem najnowszych technologii informatycznych. Jest to największe w Polsce spotkanie specjalistów zajmujących się pozyskiwaniem, gromadzeniem, przetwarzaniem i udostępnianiem danych i informacji o środowisku i jego ochronie. Pierwszego dnia została zorganizowana sesja plenarna, w kolejnym sesje tematyczne: Oceny oddziaływania na środowisko; Monitoring; Przegląd zasobów bazodanowych o środowisku; Wykorzystanie technologii w pozyskiwaniu danych o środowisku; Wykorzystanie danych o środowisku; Warsztaty komputerowe organizowane przez firmy Esri Polska oraz MGGP Aero. W trakcie obrad uczestnicy mieli okazję poznać zasoby bazodanowe i narzędzia do ich wykorzystania w obszarze ochrony środowiska, nawiązać kontakty z ekspertami i specjalistami zajmującymi się infrastrukturą informacji przestrzennej, a także wziąć udział w wymianie dobrych praktyk. Konferencja została zorganizowana przez Ministerstwo Środowiska, NFOŚiGW oraz Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. Partnerami merytorycznymi byli: Esri Polska, MGGP Aero, PIG-PIB oraz Multiconsult.

8.10. W Warszawie wręczono nagrody laureatom II edycji konkursu „EKOpozytyw MAZOWSZA”. Jego celem jest nagrodzenie gmin, które realizują działania na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego na swoim terenie. Laureaci są wybierani w 10 kategoriach. Warunkiem udziału było zrealizowanie przedsięwzięcia w 2014 r. współfinansowanego ze środków Funduszu. O tytuł „EKOpozytyw MAZOWSZA” rywalizowało w tym roku 36 beneficjentów. Kapituła konkursowa przyznała 9 nagród finansowych wraz ze statuetkami oraz 27 wyróżnień.

Impreza została zorganizowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Patronat medialny nad wydarzeniem objęła TVP Warszawa.

8–11.10. W Sandomierzu zorganizowano IX Zjazd Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego „Współczesne wyzwania nauk mineralogicznych” połączony z VII Ogólnopolską Konferencją „Badania mineralogiczne i petrologiczne w geologii”. Konferencja była poświęcona następującym zagadnieniom: Procesy diagenetyczne / Analiza cech zbiornikowych, Procesy sedymentacyjne / Procesy magmowe / Procesy metamorficzne, Krążenie fluidów / Oddziaływanie na skały, Metody analityczne / Eksperymenty, Petrografia i geochemia materii organicznej oraz Gromadzenie informacji geologicznej w zakresie petrologii, mineralogii i geochemii. Spotkanie zostało zorganizowane przez Polskie Towarzystwo Mineralogiczne oraz PIG-PIB.

9.10. W Ministerstwie Środowiska w Warszawie odbyło się międzyresortowe spotkanie dotyczące przygotowań do powołania Komitetu Sterującego w ramach Krajowego Programu Ochrony Powietrza (KPOP). Spotkanie poprowadził sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, pełnomocnik rządu ds. polityki klimatycznej Marcin Korolec. W rozmowach udział wzięli przedstawiciele: Ministerstwa Gospodarki, Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Finansów, a także Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwa Zdrowia. Głównym zadaniem komitetu będzie monitorowanie realizacji działań na rzecz poprawy jakości powietrza wynikających z KPOP. Został on także zobowiązany do przygotowywania i przedkładania Radzie Ministrów sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Ochrony Powietrza, co dwa lata od ogłoszenia dokumentu. Uczestnicy spotkania potwierdzili konieczność realizacji zadań wynikających z programu na rzecz poprawy stanu jakości powietrza i współpracy w tym obszarze. Krajowy Program Ochrony Powietrza został ogłoszony 9 września 2015 r. i jest stosowany od 1 października br.

10.10. Oficjalnie oddano do użytku zaporę czołową zbiornika na Skawie w Świnnej Porębie. Zbiornik jest istotnym obiektem przeciwpowodziowym. Dzięki zatrzymaniu wód spływających do rzeki Skawy i dalej do Wisły w 2010 r. o kilkanaście centymetrów, wg szacunków hydrologów, udało się obniżyć falę kulminacyjną na Wiśle w Krakowie.

13.10. Obchodzono Międzynarodowy Dzień Ograniczania Klęsk Żywiolowych. Inicjatywa ta ma zachęcać rządy i społeczeństwa do przeciwdziałania klęskom naturalnym i minimalizowania ich skutków. Konieczne jest podjęcie działań adaptacyjnych, które obok ograniczenia strat, mogą również stymulować wzrost innowacyjności gospodarki oraz pozytywnie wpływać na stan środowiska i jakość życia ludzi. Międzynarodowy Dzień Ograniczania Klęsk Żywiolowych został ustanowiony przez ONZ w 1989 r. w celu zwrócenia uwagi na potrzebę zapobiegania klęskom żywiołowym i łagodzenia ich katastrofalnych skutków oraz właściwego przygotowywania do reagowania na nie.

14.10. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój rozpoczęło przyjmowanie wniosków w nowym konkursie dla dużych przedsiębiorstw. Jeden projekt może być dofinansowany kwotą nawet 20 mln EUR, a decyzja o przyznaniu środków będzie podjęta w tzw. „szybkiej ścieżce” – w terminie do trzech miesięcy. Konkurs skierowany jest dla przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 250 pracowników. Przeznaczony jest na wsparcie dużych i ambitnych projektów B+R i podniesienie konkurencyjności polskich firm dzięki wykorzystywaniu rezultatów prac badawczo-rozwojowych w ich działalności gospodarczej. Umożliwi on przedsiębiorstwom wdrożenie ambitnych i innowacyjnych projektów, często obciążonych dużym ryzykiem. Budżet konkursu wynosi 750 mln PLN. Przedsiębiorcy mogą ubiegać się o dofinansowanie projektów obejmujących realizację badań przemysłowych i prac rozwojowych lub samych prac rozwojowych. Nabór wniosków zakończy się 30 listopada. Szczegółowe informacje o konkursie dostępne są na stronie NCBR.

14–16.10. W Sopocie odbyła się krajowa konferencja naukowa pt. „Stan, trendy zmian oraz współczesne metody monitorowania środowiska morza bałtyckiego – Bałtyk 2015”, poświęcona problematyce związanej z eksploatacją i ochroną środowiska Morza Bałtyckiego. Podczas spotkania zostały przedstawione i ocenione zarówno przemiany zachodzące w ekosystemie, jak i ich przyczyny. Zaprezentowano także nowoczesne narzędzia badań i monitorowania tego środowiska, przydatne nie tylko w pracy naukowej, ale przede wszystkim umożliwiające osobom spoza obszaru nauki bieżącą analizę charakterystyk ekosystemu Bałtyku i ich wzajemnych relacji. Organizatorami wydarzenia byli: Komitet Badań Morza PAN, Polska Agencja Kosmiczna, Morski Instytut Rybacki, Oddział Morski Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Instytut Morski w Gdańsku, Oddział Geologii Morza PIG-PIB oraz Konsorcjum SatBałtyk, w którego skład wchodzi: Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk, Instytut Nauk o Morzu Uniwersytetu Szczecińskiego, Instytut Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego, Instytut Fizyki Akademii Pomorskiej.